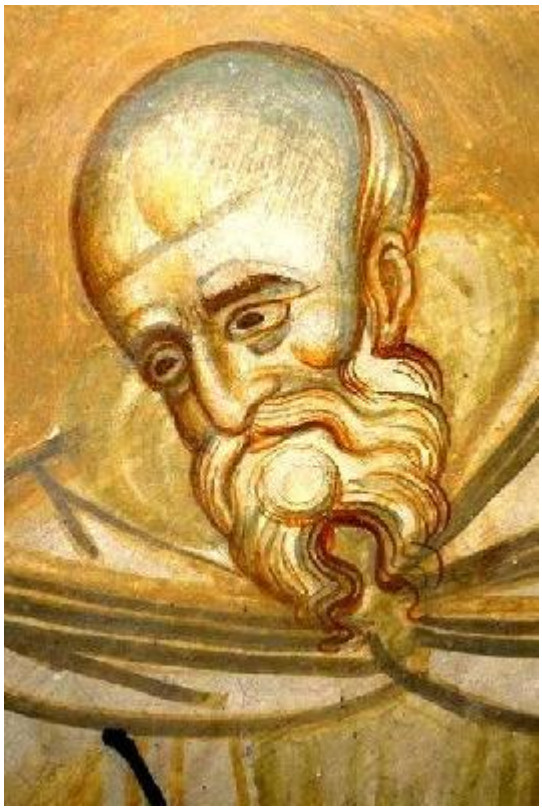
05.07.2013 г. / 22:10:44

Вяра

19.07 по еретическия, †06 юли по църковния календар - Свети Преп. Сисой Велики. Св. мъченици Марин, Марта, Авдифакс, Авакум, Кирин, Валентин презвитер, Астерий и много други. Св. мъченик Коинт. Св. мъченица девица Лукия и с нея св. Рикс и други

Свети преподобни Сисой Велики. Фргмент от стара стенопис. Град Костур, област Македония (днес Кастория. Гърция)

Из Древния патерик

Веднаж един брат с мъка на сърце казал на авва Сисой: "Отче, какво да правя? Аз паднах". Старецът му отвърнал: "Стани". Братът му казал: "Аз станах, но отново паднах". Старецът отговорил: "Пак стани". Братът възразил: "Докога ще

ставам и падам, отче?" Старецът отговорил: "До смъртта си".

Един брат казал на авва Сисой: "Забелязвам в себе си, че паметта за Бога винаги е с мене." На това старецът му отговорил: "По-важно от това да размишляваш за Бога е да се виждаш по-ниско от всяка твар. Защото телесният труд и такова принизяване довеждат до смиреномъдрие."

В памет на преподобния наш отец Сисой Велики († 429 г.)

От младини обикнал Бога, преподобният Сисой поел игото на кръста и с усърдие последвал Христа, подвизавайки се в египетските пустини с подвизите на поста. Той водел равноангелски живот и със смирение и молитва побеждавал пълчищата на невидимите врагове. Блаженият Сисой пребивавал на една пустинна планина, където преди се подвизавал преподобният Антоний Велики, и бил подражател на неговото житие. За своето смиреномъдрие той получил такава благодат от Бога, че дори възкресявал мъртви. Патерикът разказва и следното за свети Сисой.

Един мирянин се отправил при авва Сисой на Антониевата планина за благословия заедно с малкия си син. Случило се така, че по пътя момчето се разболяло и починало. Но баща му не се смутил и с вяра го отнесъл при стареца. Когато влязъл в килията, той паднал пред него и положил в нозете му умрелия си син, сякаш изпросвал благословията и молитвите на преподобния. След като старецът се помолил и подал благословията си, мирянинът излязъл и оставил умрялото дете в нозете му. Свети Сисой не забелязал, че детето е мъртво, и като предположил, че още очаква благословия, казал:

- Стани, дете, и си върви.

И мъртвият веднага възкръснал и тръгнал след баща си.

А той, като видял сина си жив, се върнал с него при стареца и му благодарил. Като разбрал, че е възкресил мъртъв, светецът много се натъжил, защото не желаел славата на чудотворец, и забранил на човека да разказва за случилото се до самата му кончина.

Веднъж братята попитали боговдъхновения отец:

- Ако някой брат падне в грях, достатъчна ли ще е една година, за да се покае?

- Жестоки са тези думи - отговорил старецът.

Тогава братята казали:

- Значи съгрешилият трябва да се кае само шест месеца?

- Много е - отговорил старецът.
- Може би - отново попитали братята - за покаянието му са достатъчни четиридесет дни?

- И това е много - пак отвърнал той.

После добавил:

- Вярвам в милосърдието на Човеколюбивия Бог, и ако човек се покае от цялата си душа, Бог ще приеме покаянието му до три дни.

Един брат отново попитал стареца:

- Как да постъпя, отче, понеже паднах в грях?

- Изправи се, чедо - отговорил старецът, - и ще се спасиш.

- Но след като се изправих, паднах отново - отговорил братът.

- Отново се изправи - казал старецът.

- Докога - запитал братът - ще продължава моето падение и изправяне?

- Докато не дойде краят ти и те застигне или в добро, или в зло. Затова трябва винаги да пребиваваме в изправяне, та в него да ни застигне кончината ни.

Преподобният отец имал един ученик на име Аполос. По силата на вражеското коварство сред другите изкушения у него се появило желанието да придобие свещенически сан. На сън му се явили бесове в образа на светители, които го хиротонисали за епископ. Когато се събудил, той започнал да моли стареца да му заповяда да иде в града при архиерея, за да приеме ръкополагане за свещеник. Но старецът му забранявал и с поучения го вразумявал да не търси сан, по-висок от своето достойнство. Огорчен от постоянните поучения и наставления на стареца, Аполос тайно избягал от него и се отправил при свои роднини в Александрия, за да може с тяхно съдействие по-скоро да получи презвитерски сан. Когато вървял по пътя, срещнал бяс в образа на необикновено висок човек. Той бил гол и черен, с отвратително лице, с дебели устни и железни нокти. Бил подобен на звяр, но в същото време приличал и на мъж, и на жена. Разпространявайки смрад, бесът показвал пред Аполосовите очи такова безсрамие, че дори не може да се опише. Той се хвърлил на врата му, прегръщал го и често го целувал. Аполос се ограждал с кръстното знамение и се опитвал да се отскубне от ръцете му.

Но бесът му казал:

- Защо бягаш от мене? Знай, че си мой и аз те обичам, защото изпълняваш моите желания. Затова и дойдох да те съпровождам, докато не изпълня всичките ти желания докрай.

Аполос не бил в състояние да понесе неговия смрад и

безсрамие, вдигнал очи към небето и високо извикал:

- Боже, по молитвите на моя отец Сисой, помогни ми и ме избави от тази напаст!

Тогава бесът отстъпил от него, преобразил се в красива гола жена и му казал:

- Ела и удовлетвори желанието си, защото много пъти си ме успокоявал с помисли в сърцето си!

- Исках - добавил бесът - да те направя свещеник и епископ, но молитвите на Сисой, сластолюбивия старец, ме прогонват от тебе.

С тези думи бесът станал невидим.

Обзет от силен страх, Аполос се върнал при стареца и като паднал пред него, му изповядал всичко и молел за прошка. Той разказал и на братята какви страдания е претърпял от дяволската прелест и как му помогнали молитвите на преподобния Сисой.

Наистина молитвата на преподобния била силна да прогони бесовете. Тя прогонила измъчващия го нечист дух и от друг ученик на стареца, на име Авраам. Всички зли духове бягали от него и не смеели да се приближат до храбрия и непобедим Христов воин.

Преподобният Сисой живял в пустинята шестдесет години. Когато вече бил на смъртен одър, заобиколен от братя, лицето му се озарило от светлина и той им казал:

- Ето, дойде авва Антоний.

После помълчал малко и отново казал:
- Ето, дойде ликът на пророците.

И отново просиял и казал:

- Ето, дойде ликът на апостолите.

И двойно просияло лицето му и той беседвал с невидимите лица.

Братята го молели:

- Отче, кажи ни с кого беседваш?

А той отговорил:

- Ангелите дойдоха да ме вземат, но аз ги моля да ме оставят още малко, за да мога да се покая.

- Ти нямаш нужда от покаяние, отче - казали му братята. На това старецът отговорил:

- Наистина не зная дали съм положил поне началото на своето покаяние.

Но всички братя знаели, че той е съвършен в добродетелите.

След това отново, още по-силно просиял и лицето му станало като слънце, а всички много се изплашили.

Тогава старецът казал:

- Ето, иде Господ, гледайте всички. Той казва: донесете Ми избрания съсъд от пустинята!

С тези думи преподобният предал духа си на Господа[3]. В този момент блеснала мълния и килията се изпълнила с благоухание.

[3] Преподобният Сисой Велики починал около 429 г.

Завършил с такава блажена кончина временния си живот, преподобният Сисой се преселил във вечния. И сега съжителства с Христа и се наслаждава на Неговото Лице,

заедно с онези ликове на светиите, които видял при кончината си.

По молитвите на преподобния наш отец Сисой да се сподобим и ние с тази радост чрез благодатта на нашия Господ Иисус Христос, на Когото слава во веки. Амин.

Тропарь, глас 1:

Пустынный житель, и телеси ангел, и чудотворец явился еси, богоносе отче наш Сисое, постом, бдением, молитвою небесная дарования прием, исцеляеши недужныя, и души верою притекающих ти. Слава давшему тебе крепость: слава венчавшему тя: слава действующему тобою всем исцеления.

Ин тропарь преподобного Сисоя Великого

глас 1

Пустынный житель, и в телеси Ангел,/ и чудотворец явился еси, Богоносе отче наш Сисое,/ постом, бдением, молитвою Небесная дарования прием,/ исцелявши недужныя и души верою притекающих ти. / Слава Давшему тебе крепость,/ слава Венчавшему тя,/ слава Действующему тобою всем исцеления.

Кондак, глас 4:

Подвизався, ангел на земли виден был еси, озаряя, преподобне, помышления верных богознаменьми всегда: темже тя верою, Сисое, почитаем.

Ин кондак преподобного Сисоя Великого

глас 8

Яко безплотным единожитель/ и всем преподобным сопричастник,/ постническими труды и бдении молитвенными непрестанно себе вооружая, мудре,/ тем и дар приял еси от Бога/ исцеляти недуги и прогоняти бесы. / Того ради вопием

ти:/ радуйся, отче наш Сисое преподобне.

Страдание на светата мъченица девица Лукия и с нея на Рикс и други († 301 г.)

Света мъченица Лукия била родом от Сицилия, от кападокийската страна. Тя била пленена от викария Рикс, който я принуждавал да принесе жертва на идолите, но тя не се съгласила и изявила решително желание да остане рабиня Христова. Викарият се трогнал от нейната твърдост, освободил я заедно със слугините и ѝ предоставил специално помещение, за да се моли в уединение. Когато веднъж тръгнал на война, я помолил да възнася към Бога молитви за него. По нейните молитви той се завърнал с победа. След 20 години света Лукия започнала да умолява викария да я пусне да иде в Кампания, за да приеме там мъчения заради Христа, но той не пожелал да я пусне сама и като оставил царството, богатството, жената и децата си, тръгнал с нея. Когато дошли в Кампания, били хванати от тогавашния хегемон и по негова заповед обезглавени. Заедно с тях били предадени на мъчения и други свети мъченици, а именно: Антоний, Лукиан, Исидор, Дион, Диор, Кутоний, Аронос, Капик и Сатурн, които починали в мъки.

Страдание на свети мъченик Коинт

(ок. † 283 г.)

Този свети мъченик бил роден във Фригия и тук бил наставен в християнско благочестие. По-късно той отишъл в Неолида, където раздавал милостиня на бедните и изцелявал обзетите от нечисти духове. Началникът на областта Руф започнал да го принуждава да принесе жертва на идолите, но веднага бил обзет от беснуване, а светецът го изцелил. За това Руф го наградил с подаръци и го отпратил с почести. По пътя си към Пергам свети Коинт бил хванат в град Ким от езичниците, които го подложили на мъчения, но в това време внезапно станало земетресение, от което се разрушили идолските капища, а идолите се сринали на земята. Тогава мъчителите прекратили мъченията, вързали светеца и го оставили така. Скоро след това в Ким пристигнал някой си Клеарх, назначен за нов градоначалник. Той заповядал да хванат свети Коинт и да пречупят пищялите му, но светецът оздравял, живял още десет години и като извършил множество чудеса, се преставил в Господа.

Страдание на светите мъченици Марин, Марта, Авдифакс, Авакум, Кирин, Валентин презвитер, Астерий и много други

(† 269 г.)

По време на управлението на римския император Клавдий *(1), един човек от знатен произход, богат и християнин по вяра, на име Марин, дойде от Персия в Рим със съпругата си Марта и двамата си сина Авдифакс и Авакум да почетат гробовете на светите апостоли *(2) други светии.

Пребивавайки в Рим, те започнали да посещават християни, държани във вериги, и да погребват телата на онези, които били екзекутирани заради вярата си в Христос. След като

преминали река Тибър *(3), те намерили там в друг град светия мъченик Кирик, който бил затворен и вече претърпял много страдания за Христа. Като дошли при него, те се хвърлили в нозете му, искайки от него да се помоли на Господа за тях, а след това започнали да служат на него и на другите Христови затворници, затворени с него, с имуществото си, измили краката им и се поръсвали с тази вода. Така служейки на светиите, те останали там осем дни.

По това време император Клавдий заповядал всички, за които се установи, че принадлежат към християнската вяра, да бъдат умъртвени без съд. Не много преди това били заловени 260 християни, на които според съдебната присъда на императора било наредено да копаят земята, а мястото им за задържане се намирало извън града, покрай пътя, наречен Салариан –*(4), където открито се извършвала грънчарска дейност. Императорът заповядал на войниците да прострелят със стрели всички тези християни на мястото за публични зрелища и да изгорят телата им с огън.

Когато Марин и Марта и синовете им научили за това, те се наскърбили много и, като отишли със свети Йоан Презвитер на лобното място на светите мъченици, извадили тайно от огъня телата им, колкото можело да се извадят , увили ги в чисто платно и ги погребали в пещера *(5), разположена по протежение на Саларския път на склона на планина, наречена Кекумер. Заедно с телата на тези свети мъченици те погребали тялото на един императорски трибун, убит за Христа *(6), на име Власт, и останали там много дни, заедно със свещеник Йоан, прекарвайки време в пост и молитва. След като научил за това, император Клавдий заповядал да намерят Марин и неговите спътници, но не ги открили, защото християните се криели. След като се върнали от тази пещера и дошли в тъмницата, където бил затворен свети мъченик Кирин, те не го намерили в нея, тъй като в нощта преди

пристигането им той бел убит с меч и хвърлен в река Тибър. След като научили къде е хвърлено тялото на светеца, те изчакали нощта и когато паднал мрак, започнали да го търсят и, като го намерили, го погребали в пещера, в гробницата на Понтиан *(7) .

Когато след това минали от другата страна на Тибър, в тъмнината на нощта, която още не се беше разсеяла, от горната стая на една къща чули гласове да пеят. Това били християни, които се събрали заедно с епископ Калист и извършвали всенощна служба, прославяйки Бога. Като чули гласовете на пеещите християни, Марин и другарите му много се зарадвали и като се приближили до вратите на тази къща, започнали да чукат, но християните, които били в къщата, не искали да им отворят, защото се страхували да не ги нападнат езичниците. Тогава светият епископ Калист, като се обърнал към тези, които били с него, казали:

- Бъдете смели, не се страхувайте. Христос чука на вратите ни. Нека Му се отворим, тъй като Той ни призовава към това.

Като казал тези думи, епископът сам отишъл и отворил вратата. Когато Марин, Марта и двамата им сина видели епископа, те се хвърлили в нозете му, молейки го за благословение. Епископът и всички християни им се зарадвали и като ги завели в горницата, поздравили ги с любов и след това започнали да се молят с тях. Марин с жена си и синовете си останали на това място два месеца, като през деня се криели, а през нощта се събирали на молитва.

По това време император Клавдий заповядал да доведат за разпит и съд в двореца, намиращ се в близост на мястото на народни зрелища, един почтен мъж в сан презвитер, на име Валентин, заловен заради изповядване на Христос и окован в тежки вериги, и му казал:

- Защо ти, който живееш сред нашия народ, не стоиш в съгласие с нас? Чувам достатъчно за вашето християнско учение и се чудя как ти, бидейки умен човек, се съблазняваш от празните приказки на вашата вяра?

- Ако знаехте Божия дар, който се крие в нашата вяра, – отговорил блаженият презвитер Валентин, – тогава вие и вашите хора с радост бихте приели нашата вяра, бихте отхвърлили лъжливи богове и идоли, направени от човешки ръце и бихте изповядали Единия Всемогъщ Бог Отец и Исус Христос, Неговият Син, Създател на всичко, което съществува, Който е създал небето, и земята, и морето, и всичко, което е в тях.

След това един от тези, които бяха при императора, пазител на закона, високо казал на светия презвитер:

– Какво мислите за бог Дий *(8) и Меркурий *(9)?

-Не мисля за нищо друго, - казал свети Валентин, - освен че те бяха жалки и нечестиви хора, които прекарваха времето на живота си нечестиво, в пороци и удоволствия. Да, ако ми разкажете за техния произход и за делата им, тогава сами ще видите до каква степен са били нечестиви.

След тези думи на светеца пазителят на закона възкликнал високо:

- Този човек осъжда боговете, владетелите на римската държава!

Император Клавдий, след като търпеливо изслушал този разговор, казал на Валентин:

– Ако Христос е Бог, тогава защо не ми кажеш цялата истина за Него?

На това светият презвитер казал на императора:

- О, царю! послушай ме и душата ти ще бъде спасена, царството ти ще се разшири и враговете ти ще изчезнат. Ще завладееш всички и тук ще се радваш на временно царство, а в бъдещия живот на вечно царство. Просто направете следното: покайте се за кръвта на светиите, които сте проляли, повярвайте в Христос и приемете светото кръщение.

След като чул тези думи, Клавдий казал на присъстващите:

- Слушайте, римски граждани и всички хора, каква здрава доктрина ни провъзгласява този човек.

Но епархът *(10), на име Калпурний, казал високо на това:

- О, царю, ти си изкушен от празното учение на този човек. Сами преценете дали е справедливо да оставим тези богове, на които сме научени да се кланяме от детството си.

След като епархът изрекъл тези думи, сърцето на императора се променило и той предал на Калпурний свети презвитер Валентин и му казал със скръб:

- Изслушайте го търпеливо и ако учението, което проповядва, се окаже неоснователно, тогава действайте с него според закона, по който се съдят крадците на свещени предмети, но ако откриете, че съветът му е солиден и правдив, тогава защо не не го слушаме?

Епарх Калпурний, след като взел Свети Валентин, го поверил на един от главните сановници под негова власт, на име Астерий, човек, известен със своя ум, и му каза:

- Ако успеете да убедите този човек с думи да се съгласи с нас, тогава ще докладвам мнението ви на императора и вие ще бъдете негов приятел.

След това Астерий взел презвитер Валентин при себе си и го завел в дома си. Когато Свети Валентин влязъл в къщата на

Астерий, той коленичил в молитва и се помолил така:

- Бог на всички видими и невидими създания, Създателят на човешкия род, за да ни спаси от измамата на дявола и да ни изведе от тъмнината към светлината изпрати Своя Син, нашия Господ Исус Христос, който ни призова при Себе Си, казвайки: „Елате при Мене всички, които отрудени и обременени, и Аз ще ви успокоя” (Матей 11:28), Ти обърни към Себе Си този дом и му дай светлина след тъмата, нека познае Теб - Бог и Христос в единство със Светия Дух завинаги. Амин.

Когато светецът свършил тази молитва, Астерий, който чул думите му, му казал:

- Изненадан съм, че наричате своя Христос светлина.

- Наистина, – отговорил Свети Валентин, – нашият Господ Иисус Христос, роден от Светия Дух и Пречистата Дева Мария, е истинската светлина, която осветява всеки човек, идващ на света (Йоан 1:9).

- Ако той просвети всеки човек, - казал на това Астерий, - тогава сега ще проверя дали това, което казваш, е вярно. Имам дъщеря, която ослепя преди да навърши две години и ако ти, в името на твоя Христос, й върнеш зрението, тогава ще направя всичко, което заповядаш.

- Доведи я при мен, - казал светият презвитер.

Астерий бързо отишъл и довел сляпото момиче. Тогава Свети Валентин, като вдигнал ръце и вдигнал очи към небето, се молил дълго и със сълзи, а след това сложил ръката си на очите на сляпата и казал:

- Господи, Исусе Христе! Просвети рабинята Си, защото Ти си истинската светлина.

След тези думи момичето веднага прогледнало. Виждайки

това, Астерий и жена му паднали в нозете на светеца и казали:

- Молим те, направи с нас каквото искаш, за да станем раби на Христос и душите ни да бъдат спасени.

- Направете каквото ви заповядвам, - казал им Свети Валентин. - Ако повярвате в Христос с цялото си сърце, тогава разрушете всички идоли, които са в къщата ви, постете, простете дълговете на всичките си длъжници и приемете свето кръщение - тогава ще се спасите.

Астерий и жена му с радост се съгласили да направят всичко това, а Свети Валентин, като им наложил тридневен пост, започнал да ги учи на истините на светата вяра. И тъй като под управлението на Астерий имало много затворници, той ги освободил всички от оковите им и ги пуснал от затвора на свобода. След тридневен пост настъпила неделя и Астерий се кръстил с цялата си къща, в която имаше 46 души, мъже и жени, след което поканил светия епископ Калист у дома си и получил благословение от него.

Услышав о крещении Астерия, блаженный Марин, жена его Марфа и сыновья их Авдифакс и Аввакум с великою радостью пришли в дом его, возблагодарили Бога и прожили там тридцать два дня.

Като чнаучили за кръщението на Астерий, блаженият Марин, жена му Марта и синовете им Авдифакс и Авакум с голяма радост дошли в дома му, благодарили на Бога и живели там тридесет и два дни.

Междувременно императорът, след като научил, че Астерий, чрез ученията на презвитер Валентин, се е обърнал към вярата в Христос и е бил кръстен с целия си дом, незабавно изпратил войници да хванат него и целия му дом. И

войниците, които дойшли неочаквано , хванали всички, които били в дома на Астерий, сред които бил свети Марин с жена си и синовете си, и ги завели при императора. Последният заповяда презвитер Валентин, Марин, жена му и синовете му да бъдат отделени от другите и изпратил Астерий и семейството му вързани в град, наречен Остия *(11), за да бъдат подложени там на съд и наказание.

Свети Астерий и всички, които били с него, били доведени в град Остия и предадени на съдия на име Геласий, който, като ги видял, заповядал да ги хвърлят в тъмница. След двадесет дни той заповядал да ги изправят на съд и им казал:

- Знаете ли какво заповядва императорът и всичките му съветници *(12)?

- Не знаем - отговорили светиите.

- Заповядано е, - казал съдията, - тези, които се поклонят на боговете, да живеят и да бъдат свободни, а тези, които не искат да им се поклонят, да бъдат екзекутирани след различни мъчения.

На това свети Астерий казал на съдията:

– Нека се поклонят на боговете онези, които са тям подобни и нека да загинат с тях, но ние се покланяме на Единия истински, всемогъщ Бог, живеещ на небето, и Му се принасяме в жертва.

Съдията се разгневил от тези думи и веднага заповядал свети Астерий да бъде обесен и изтезаван, а всички останали да бъдат бити с пръчки без милост. Като подложил светите мъченици на такива мъчения в този ден, съдията заповядал да ги хвърлят отново в тъмница и казал:

- За тях трябва да се приготвят по-жестоки мъчения.

След това той наредил на следващия ден да се подготви зрелище и да се съберат всички хора. Когато настъпила утринта, Геласий пристигнал на зрелището, седнал на специално място за процеса и като заповядал да доведат при него свети Астерий заедно с другите мъченици, му казал:

- Остави суетната си лудост и дай обещание да принеш жертва на боговете, за да не загинеш в мъки и и тези, които са с теб.

- Ние всички искаме да умрем за Христос, – отговорил свети Астерий, – така както Той умря за нас, грешните, така че, очистени от мръсотията на този свят, да бъдем достойни да преминем към така желаното от нас Царство небесно.

От този отговор Геласий много се разгневил и заповядал Астерий и всички, които били с него, да бъдат разкъсани от диви зверове. След това светите мъченици били отведени на място, намиращо се близо до златния храм и наречено храм на животните, тъй като там се държали животни. Когато светците влезли в ямата, се отворила преграда, зад която имало животни и последните били пуснати всрещу тях. Тогава свети Астерий възкликнал силно, казвайки:

- Господи Боже Всемогъщи, Който спаси Твоя слуга Даниил в рова на лъва и чрез пророк Авакум го посети и укрепи *(13), Ти и нас, Твоите слуги, ни посети чрез Твоя свети Ангел.

Животните, които излезли из зад преградата, не причинили никаква вреда на никого от светите мъченици, а напротив, те се поклонили на свети Астерий и онези, които били с него. Като видял това, Геласий се обърнал към хората и казал:

- Виждате как тези хора опитомиха животните с магическото си изкуство.

Но много от хората отвърнали:

- Бог, на Когото служат, ги пази.

След това съдията заповядал да извадят светите мъченици от ямата, да приготвят голям огън и да ги хвърлят в него, за да изгорят. Когато огромният огън бил запален, свети Астерий казал на другите свети мъченици:

- Бъдете смели, не се страхувайте, защото Този, Който беше видян във вавилонската пещ с тримата младежи, сега стои сред нас.

И когато светите мъченици били хвърлени в огъня, пламъкът веднага угаснал, топлината се превърнала в прохлада и светиите останали невредими. Тогава съдията, като се видял победен и унизен, заповядал да изведат светите мъченици извън града и там да ги подложат на специална екзекуция - едни да бъдат обезглавени, а други да бъдат убити с камъни. Така завършил мъченическият подвиг на тези свети мъченици.

Император Клавдий заповядал да доведат на съда светите мъченици Марин, Марта, Авдифакс и Авакум, които били оставени в Рим заедно с блажения презвитер Валентин.

Първо заповядал свети Валентин да бъде бит без милост с тояги и след това да му отсекат главата с меч, а след това се обърна към свети Марин и онези, които били с него, и им казал:

- От къде си?

- От Персия-, отговорили светиите.

- Защо - попитал ги той, - напуснахте отечеството си и дойдохте тук?

- Имахме желание - отговориха светците, - да се поклоним на гробовете на светите апостоли и на тези гробове да

възнесем нашите молитви на Господа.

След това императорът казал:

- Откъде взе златото и среброто, защото чух за теб, че си богат.

- Ние ги придобихме – отговорили светците Марин и Марта, – от нашите имоти, които имахме в изобилие в Персия и които продадохме. Раздадохме част от приходите от продажбата на бедните и донесохме част със себе си тук, но дори и тогава не за себе си, а за да ги служим на светиите. А доколко сме били богати в Персия, разбирате от какъв благороден произход сме. Баща ми Маромей беше първият след персийския цар, моята съпруга е дъщеря на Кусинит, знаменитият в Персия княз.

- Защо, - попитал ги императорът, - оставихте домашните богове, почитани в Персия, и дойдохте тук да търсите мъртви хора?

- Ние сме роби Христови – отговори Марин – и дойдохме да се поклоним на светите апостоли, чиито безсмъртни души живеят с Бога, за да бъдат те ходатаи за нас пред Христа, нашия Бог.

- Къде е златото и среброто, които донесохте от Персия? – попита Клавдий.

- Ние го предадохме на Бог – отговори свети Марин, – Който ни го даде за известно време.

Императорът се разгневил от тези думи и предал светите мъченици на своя управител на име Мускиан, като му казал:

- Ако не принесат жертви на боговете, тогава след различни мъчения ги умъртвете.

Мускиан, след като взел светиите, седнал на мястото на

съда в храма на римската богиня Телуда *(14) и, като ги осъдил на мъчения, заповядал всички инструменти за мъчения да бъдат поставени пред тях и започнал да ги заплашва с жестоки мъчения, като по този начин се опитвал да ги принуди да принесат жертва на идолите. Но светиите не се подчинили на волята му и той започнал да страда. Първо заповядал свети Марин да бъде проснат на земята и дълго време да бъде бит с тояги. Докато бил бит, светият мъченик не произнесъл нищо, освен високо да извика следните думи:

– Слава на Тебе, Господи Исусе Христе!

Тогава започнали да бият и Авдифакс и Аввакум с тояги. По това време майката света Марта, гледайки страданието на децата си, ги укрепявала с майчински наставления, така че те смело да понасят страданията за Христос, Който претърпял големи страдания за нас. След това мъчителят заповядал да окачат тези трима мъченици, баща и синове, на инструмента за мъчение и да разкъсат телата им с железни нокти и да обгорят ребрата им с огън. В същото време светите мъченици с радостни лица извикали:

– Благодарим Ти, Христе Боже наш, че си ни удостоил да претърпим тези страдания за Твоето име.

След това Мускиан заповядал светиите да бъдат отстранени от инструмента за мъчение и ръцете им да бъдат отсечен. И Марта събрала кръвта им и радостно се помазала с нея. А след това окачили отсечените ръце на вратовете им и ги водили из целия град Рим. Когато светите мъченици били разведени из града, глашатаят извикал, като им казал:

– Не хулете боговете, защото ще бъдете наказани за това.

В отговор на това светиите извикали високо:

- Те не са богове, а демони, които ще унищожат вас и вашия

цар.

След такива страдания светите мъченици били отведени на тринадесет мили от града в местността, наречена Нимфа Катаваси; на свети Марин с Авдифакс и Авакум бил отсечени главите, а света Марта била удавена в реката *(15). Една християнка, на име Филикита, взела тайно телата на обезглавените свети мъченици, също намерила тялото на света Марта във водата и ги погребала в нивата си, прославяйки нашия Господ Исус Христос, прославен с Отца и Светия Дух завинаги. Амин.

* * *

1 - Тук се има предвид император Клавдий II, който царува в Рим от 268 до 284 г.

2 - В Рим загиват мъченически и са погребани светите апостоли Петър и Павел.

3 - Тибър – една от най-големите реки в централна Италия; на брега й, недалеч от вливането й в морето, се намира древната столица на Римската империя град Рим.

4 - Саларският път се намирал в североизточната част на град Рим и водел към Северна Италия.

5 - Под пещера тук разбираме римските подземни гробища, наречени катакомби. Това са изкопани под земята коридори, в чиито стени са били направени вдлъбнатини, където са били поставяни телата на покойниците без ковчег и след това са били запечатани с камъни и покрити с мраморни плочи. За осветяване на коридорите около ковчезите били окачени лампи, а в потока бии направени дупки, които също служели за освежаване на въздуха. Тук, по време на гонения, преследваните християни са погребвали светите мъченици и са се събирали тук, за да празнуват дните на тяхната памет.

Тук са се събирали и за богослужения и най-вече за тайнството Евхаристия, а за престоли са служели мраморните плочи над гробовете на светите мъченици.

6 – Трибуни отначало наричали водачите на племената, като части от римското население били наричани трибуни, а след това с това име започват да се наричат хора на много държавни длъжности, главно предводителите на военни части, които са нещо като кръстоска между нашите полковник и ротен командир. Свети мъченик Власт, споменат тук, бил един от тези водачи. Нарича се императорски вероятно защото е принадлежал към така наречената преторианска армия, определена да служи на самия император.

7 - Под гробницата в пещерата тук, разбира се, вероятно има стая в катакомбите. Обикновено римляните са погребвали мъртвите си в стените покрай подземни коридори, но богати хора, като Понтиан, споменат тук, вероятно са поставяли цели, често много големи стаи далеч от проходите, където са били всички членове на семейството заровени. Богатите хора, приели християнството, често погребвали в тези семейни гробници телата на светите мъченици, пострадали за Христос по време на гоненията, смятайки това за голяма чест и щастие за себе си.

8 – Дий, Диус или Зевс, иначе Юпитер, според гръцката митология, е син на по-младия титан Сатурн, който царува първо на остров Крит, а след това поема властта над целия свят, и сестра му Рея. Сатурн имал няколко сина и дъщери от Рея, но ги погълнал веднага след раждането, тъй като майка му Гая му предсказа, че ще бъде свален от трона от децата си. От всички деца на Сатурн само Зевс бил спасен от тази съдба от Рея, която впоследствие всъщност свалила Сатурн. Зевс е бил почитан от гърците и римляните като бащата на боговете и хората, могъщият и страховит владетел на небето и цялата

вселена, изпращащ гръмотевици и светкавици на земята, и е бил тяхното основно божество. Гръцките митове му приписват плътски отношения с много второстепенни богини и дори с човешки съпруги и му приравняват, подобно на други богове и богини, различни човешки страсти и пороци.

9 - Меркурий, иначе Хермиас или Хермес, син на Юпитер и сестра му Хера; е почитан от гърците и римляните като пратеник на боговете, изпълнител на волята на Зевс, посредник между богове и хора, бог на красноречието, както и бог на различни открития, изобретения и занаяти, бог на индустрия и търговия, които уж носят богатство само когато са съчетани с хитрост и измама и дори кражба - следователно Хермес е бил покровител на кражбата и измамата, одобрявайки всякакви лъжи и лъжесвидетелстване

10 - В Гръко-Римската империя действителните владетели на регионите се наричали епархи, но понякога и главите на градовете носели това име.

11 - Град Остия се е намирал югозападно от Рим, в устието на река Тибър, на брега на Тиренско море. Тук е било най-голямото и силно пристанище, построено от император Клавдий I.

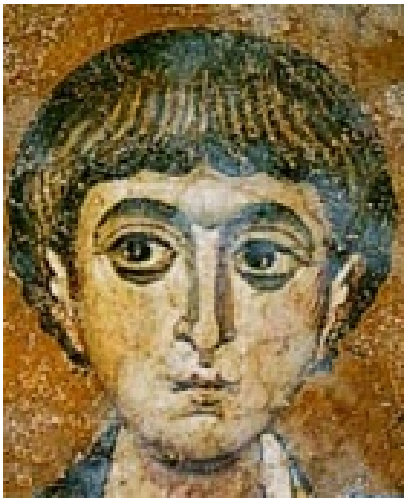
12- Тези съветници на императора се наричали сенатори, по-често синклитики. Те били най-видните царски сановници и образували синклит, т.е. кралски съвет.

13 - Сказанието за шестдневния престой на Данаил в рова на лъва се намира в Книга на пророк Даниил 14:28–42, а посещението на пророк Авакум е описано в житието на последния, поставено под втория ден на месец декември

14- Теллуда или Теллус – древното италийско божество на майката земя, призовавано в молитви заедно с Церера. Като

представител на земята Телус се противопоставя на Юпитер, божеството на небето. Олицетворявайки майчината утроба на земята, която получава семена и дава нов живот, Телус е смятана за създателка на всички неща и за предпочитане е била призовавана като майка преди други богини. Освен това Телуда се смятала за организаторка на световния ред, дарителка на просперитет и покровителка на браковете, подобно на гръцката Деметра. Като божество на земята Телус е бил призовавана и по време на земетресения. По повод на земетресението, станало в средата на битката през 168 г. по време на войната с Пиценти, консулът П. Семпроний се заклел да издигне храм в чест на Телус, който бил построен на западния склон на планината Есквилин, но храм в чест на Елевзинската триада, Деметра (Тел), Дионис и Коре, е построен в Рим през 486 г. пр. н. е. по гръцки модел и от гръцки художници.

15- Светите мъченици Марин, Марта и синовете им починали през 269 г. Сега мощите им се намират в църквата "Св. Йоан Кушник" в Рим, а мощите на св. Валентин са в църквата "Пракседа".

В същия ден се чества и паметта на светите мъченици Исаврийски дякон Инокентий, Филикс, Ермий, Василий и Перегрин, дошли от град Атина и пострадали за името Христово от ръцете на военачалника Трипонтий в македонския град Аполония при император Нумериан (283-284). Заедно с тях са обезглавени и двама кметове Руф и Руфин.

buditeli.info © 2017